

Sygn. akt II Ca 698 /22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w II Wydziale Cywilnym- Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Irena Dobosiewicz

po rozpoznaniu 8 sierpnia 2022 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)pl (...) z siedzibą we W. /poprzednio (...) S.A. z siedzibą we W./.

przeciwko pozwanemu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 10 maja 2022r. sygn. akt IC 183/21

orzeka:

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a/ w punkcie I/ pierwszym/ w ten tylko sposób, że zasądzoną kwotę 1951,43 zł obniża do kwoty 1459,43 zł/ jeden tysiąc czterysta pięćdziesiąt dziewięć i 43/100/ i oddała powództwo w pozostałej części,

b/ w punkcie drugim zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 531 zł / pięćset trzydzieści jeden/ tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 220 zł/ dwieście dwadzieścia/ tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

I. D.

II Ca 698/22

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 2167,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 lutego 2021 roku do dnia zapłaty

W uzasadnieniu powódka podała, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności nabyła wierzytelność, jaka przysługiwała zbywcy od pozwanej z tytułu szkody komunikacyjnej w pojeździe marki F. nr rej. (...) powstałej 3 lutego 2021 roku. Powódka wskazała, że pojazd sprawcy zdarzenia posiadał w dacie zdarzenia polisę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanej, która po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego wypłacił poszkodowanej odszkodowanie w kwocie 1553,70 zł. W ocenie powódki pozwana znacznie zaniżyła koszty naprawy pojazdu. Powódka zleciła nadto prywatną ekspertyzę, za którą zapłacił 492 zł i na jej podstawie ustaliła, że pozwana winna dopłacić tytułem odszkodowania kwotę 2167,67 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 czerwca 2021 r. Sąd Rejonowy w Szubinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów postępowania. Pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej powoda, a ponadto wskazała, że odszkodowanie, jakie przyznano i wypłacono w postępowaniu likwidacyjnym wyczerpuje wszystkie roszczenia i jest wystarczające by przywrócić pojazd do stanu sprzed szkody.

Wyrokiem z dnia 10 maja 2022 r. Sąd Rejonowy w Szubinie w sprawie o sygn.. akt I C 183/21:

I. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1951,43 zł z tym, że:

a) kwotę 1459,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lutego 2021 roku;

b) kwotę 492 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 kwietnia 2021 roku;

I. oddalił powództwo w pozostałej części;

II. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1051 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zwrócił powódce ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Szubinie kwotę 352,20 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki wpłaconej na poczet opinii biegłego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 3 lutego 2021 roku doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w którym uszkodzony został pojazd F. B. marki F. o nr rej. (...). Pojazd sprawcy szkody był objęty ubezpieczeniem OC u pozwanego. Pozwany przejął odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie jako ubezpieczyciel sprawcy szkody. Po dokonaniu likwidacji szkody numer (...) decyzją z dnia 5 lutego 2021 roku pozwany przyznał i wypłacił poszkodowanej F. B. odszkodowanie w kwocie 1.553,70 zł. tytułem kosztów naprawy pojazdu.

Poszkodowana F. B. na podstawie umowy przelewu wierzytelności nr (...) z dnia 17 lutego 2021 roku przeniosła wszelkie wierzytelności z tytułu poniesienia kosztów naprawy pojazdu związane ze szkodą komunikacyjną numer (...) z dnia 3 lutego 2021 roku na rzecz N. M. G. z siedzibą w R., który następnie umową przelewu wierzytelności z dnia 23 lutego 2021 roku przeniósł przysługującą mu wierzytelność z tytułu równowartości kosztów naprawy pojazdu, wartości szkody całkowitej, utraty jego wartości handlowej, kosztów najmu pojazdu zastępczego, kosztów parkingu, kosztów holowania pojazdu w związku ze szkodą z dnia 3 lutego 2021 roku na rzecz (...) K (...) K. K. z siedzibą w L.. Kolejną umową przelewu wierzytelności nr (...) z dnia 25 lutego 2021 roku (...) K (...) K. K. z siedzibą w L. przeniósł przysługującą mu wierzytelność z powyższego tytułu na rzecz powódki.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało również, że w wyniku zdarzenia w pojeździe marki F. o numerze rejestracyjnym (...) uszkodzeniu uległy: drzwi tylne lewe, zderzak tylny, ściana boczna tylna lewa. Wysokość kosztów koniecznej naprawy pojazdu stanowi kwotę brutto 3.013,13 zł. Na kwotę tą składa się koszt prac blacharsko-montażowych, lakierniczych, części zamiennych i podatek VAT. Zgodnie z technologią producenta naprawa powinna zostać dokonana z wykorzystaniem części nowych oryginalnych według cen rynkowych na lokalnym rynku.

Przechodząc do rozważań natury prawnej, Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności stwierdził, że powodowi przysługiwała legitymacja czynna do występowania w procesie. Sąd wskazał, że z treści przedłożonych umów przelewu wierzytelności jasno wynika, że zamiarem stron było przeniesienie wierzytelności wobec pozwanej z tytułu zaniżenia rzeczywistych kosztów naprawy pojazdu i w związku z tym wypłaconego odszkodowania.

Następnie, po przytoczeniu treści przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych /Dz. U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm./ a także art. 363 § 2 k.c. w zw. z art. 361§ 1 k.c. i poczynieniu wywodu dotyczącego odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu powstałej szkody wskutek zdarzenia komunikacyjnego, stwierdził, że zgromadzony w

sprawie materiał dowodowy wskazuje, że pozwana wadliwie przeprowadziła postępowania likwidacyjne i zaniżyła wysokość należnego powódce odszkodowania. Sąd podzielił wnioski biegłego sądowego A. M., który w opinii wskazał, że koszt naprawy samochodu marki F. wyliczony na dzień powstania szkody, według cen rynkowych na lokalnym rynku zgodnie z technologią producenta wynosi 3013,13 zł. W tej sytuacji Sąd stwierdził, że powództwo podlegało uwzględnieniu w części. Sąd w oparciu o powołane wyżej przepisy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1459,43 zł tytułem dalszego odszkodowania (3013,13 zł - 1553,70 zł) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Nadto Sąd uznał za zasadne żądanie powódki dotyczące zasądzenia od pozwanego kosztów prywatnej ekspertyzy w wysokości 492 zł, uznając że w procesie dochodzenia odszkodowania stanowi normalne następstwo szkody, gdy pozwany kwestionuje wysokość odszkodowania. O odsetkach sąd rozstrzygnął mając na uwadze treść art. 481 § 1 kc w zw, z art. 817 §, 1 kc. W pozostałej części Sąd powództwo oddalił jako bezzasadne.

Apelację do powyższego wyroku złożyła pozwana, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w części, tj. co do kwoty 492 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 kwietnia 2021 r. do dnia zapłaty oraz o rozstrzygnięcie o kosztach procesu zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Nadto wniosła o zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Apelująca zarzuciła Sądowi Rejonowemu:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc przez dokonanie przez Sąd I instancji wybiórczej oraz dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia w oparciu o zasady logiki i doświadczenia życiowego, a także poczynienie ustaleń sprzecznych z treścią tego materiału poprzez uznanie, że poniesione przez powoda koszty sporządzenia prywatnej kalkulacji naprawy pojazdu pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą w szczególności poprzez:

II. pominięcie okoliczności, iż poniesienie przez powoda kosztów sporządzenia prywatnej kalkulacji naprawy pojazdu nie było nieodzowne dla dokonania szczegółowej oceny nabytego roszczenia i jego ostatecznego określenia jak też dla wniesienia pozwu w przedmiotowej sprawie, gdyż wystąpienie z pozwem o odszkodowanie nie wymaga ostatecznego i precyzyjnego określenia wysokości odszkodowania, powód może bowiem złożyć wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczności służące ustaleniu należnego odszkodowania, co też w przedmiotowej sprawie uczynił, jak również ma możliwość następczego rozszerzenia wniesionego powództwa w przypadku pominięcia przepisów o postępowaniu uproszczonym,

III. pominięcie okoliczności, iż powód prowadzi działalność gospodarczą związaną z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat a co za tym idzie posiada wiedzę umożliwiającą oszacowanie wysokości szkody a ponadto zawodowo zawiera jako cesjonariusz umowy przelewu wierzytelności właśnie z tej przyczyny, że posiada wiedzę i umiejętności w tym zakresie a jego działania jako racjonalnie działającego przedsiębiorcy nastawione są na zysk;

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 363 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 822 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odszkodowania przekraczającego wysokość szkody wobec braku związku przyczynowego pomiędzy poniesieniem przez powoda kosztów sporządzenia prywatnej kalkulacji naprawy pojazdu a szkodą z dnia 3 lutego 2021 r..

W odpowiedzi na apelację, powódka wniosła o jej oddalenie i o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych (odpowiedź na apelację, k. 123-124).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy poczynił trafne ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy przyjął za własne, w tym między innymi, co do wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu. Wadliwe jest jednak rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie uznającym zasadność odszkodowania w ramach kosztu prywatnej ekspertyzy zleconej przez stronę powodową po dokonanej cesji, a przed wywiedzeniem pozwu.

Strona powodowa powołując się na umowy cesji z dnia 17, 23 i 25 lutego 2021 r. dochodziła w niniejszym postępowaniu od strony pozwanej jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawy szkody, odszkodowania za skutki zdarzenia z dnia 3 lutego 2021 r., w wyniku którego doszło do uszkodzenia samochodu F. B. (poszkodowanej) marki F.. Wobec uzyskania przez poszkodowaną pokrycia przez ubezpieczyciela tylko części całej szkody strona powodowa wniosła o zasądzenie dalszej kwoty w wysokości 2167,67 zł oraz kwoty 492 zł tytułem prywatnej ekspertyzy.

Fakt powstania szkody, jak również odpowiedzialność strony pozwanej oraz wysokość przyznanej przez Sąd Rejonowy kwoty tytułem dalszego odszkodowania w odniesieniu do kosztów naprawy pojazdu nie była przez apelującą kwestionowana. Spór między stronami sprowadzał się natomiast do oceny zasadności żądania w zakresie kosztów prywatnej ekspertyzy zleconej przez stronę powodową.

Sąd Okręgowy, za stroną apelującą, nie podzielił stanowiska Sądu Rejonowego o zasadności zasądzenia na rzecz strony powodowej tytułem odszkodowania kwoty 492 zł stanowiącej koszt sporządzenia prywatnej opinii.

Sądowi Okręgowemu znana jest treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2019r., w sprawie o sygn. akt III CZP 99/19, zgodnie z którą poszkodowanemu oraz cesjonariuszowi roszczeń odszkodowawczych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej zwrot kosztów tzw. prywatnej opinii (ekspertyzy) rzeczoznawcy, jeżeli jej sporządzenie było niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania.

Niemniej jednak, o tym czy poniesienie kosztów ekspertyzy prywatnej na etapie przed procesowym było obiektywnie uzasadnione i konieczne, stanowiąc element dochodzonej sądownie szkody, winny decydować w każdym przypadku okoliczności danej sprawy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 roku, sygn. akt III CZP 24/2004). A zatem w stanie faktycznym niniejszej sprawy ta okoliczność winna podlegać ocenie z punktu widzenia także celowości sporządzenia takiej ekspertyzy, konieczności i racjonalności.

W ocenie Sądu Okręgowego taka konieczność przed wniesieniem powództwa nie zaistniała. Podkreślić należy, iż w przedmiotowej sprawie, powódka jest podmiotem gospodarczym zajmującym się w sposób profesjonalny dochodzeniem należności z tytułu odszkodowań od ubezpieczycieli, wobec czego nie sposób przyjąć, że nie posiadała fachowej wiedzy, aby zweryfikować poprawność przedstawionej przez ubezpieczyciela kalkulacji i wyliczonego odszkodowania. Co więcej, niewątpliwie jeszcze przed zawarciem umowy przelewu wierzytelności powódka, by skalkulować cenę zakupu tej wierzytelności, podjęła czynności zmierzające do oszacowania wartości tej wierzytelności. Zwrócić bowiem należy uwagę na to, że umowa cesji została zawarta po wypłacie dla F. B. odszkodowania w kwocie 1553, 70 zł , a zatem zawarcie kolejnej umowy cesji wskazuje na to, że powódka niewątpliwie oszacowała koszty naprawy i na umowę cesji się zdecydowała.

W rozpoznawanej sprawie różnica w wycenie kosztów likwidacji szkody dokonanej przez pozwanego ubezpieczyciela, a wskazanej przez powódkę w oparciu o opinię prywatną, sprowadza się do przyjęcia do naprawy części oryginalnych lub zamienników oraz do różnicy w przyjętej stawce roboczogodziny. Do takich ustaleń nie jest potrzebna profesjonalście na rynku obrotu wierzytelnościami z tytułu odszkodowań opinia biegłego rzeczoznawcy, nie wymagało to bowiem wiedzy specjalnej, ale wiedzy fachowej jaką dysponuje przedsiębiorca nabywający wierzytelności z tytułu szkód komunikacyjnych, dysponujący podstawową wiedzą w tym zakresie. Przy czym, zupełnie nieprzekonywujące są argumenty podniesione w odpowiedzi na apelację ,że powódka nie ma odpowiedniego oprogramowania dla celów sporządzania kalkulacji, skoro korzysta się z usług biura ekspertyz we W. z siedzibą pod tym samym adresem , pod którym powódka prowadzi działalności tj. przy ul. (...) we W. . Dołączona do akt kalkulacja została sporządzona w systemie A., poza tym nawet nie została podpisana przez rzeczoznawcę

Powyższa okoliczność, bez wątpienia, nie pozostaje bez wpływu na ocenę celowości zlecenia przez powódkę wykonania kalkulacji na potrzeby dołączenia jej do pozwu przeciwko ubezpieczycielowi. W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu Okręgowego, zlecenie dokonania kalkulacji naprawy, której koszt winien być znany powódce już w chwili zawierania umowy cesji, jest działaniem zbędnym i generującym niepotrzebne koszty, a także nie zasługującym na ochronę prawną, więc nie sposób uznać, że koszt jej sporządzenia stanowi składnik poniesionej przez poszkodowanego szkody, która powinna zostać naprawiona przez pozwanego.

W tej sytuacji nie sposób mówić o związku przyczynowym pomiędzy szkodą a poniesionymi przez powódkę kosztami ekspertyzy. Poza tym poniesienie tych kosztów nie jawi się jako obiektywnie uzasadnione i konieczne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznając apelację za uzasadnioną, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie I. a sentencji, eliminując rzeczony wydatek z zasądzonej od strony pozwanej kwoty i oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Zmiana rozstrzygnięcia Sądu I instancji implikowała również konieczność modyfikacji rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Sąd Okręgowy orzekł w tym zakresie na zasadzie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów. Powódka wygrała postępowanie w 54 %, a poniosła koszty w wysokości 1765 zł, na co złożyła się opłata od pozwu – 200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł, wykorzystana zaliczka na poczet opinii biegłego – 648 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 900 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800). Natomiast pozwana wygrała sprawę w 46 % i poniosła koszty w wysokości 917 zł, na co złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz.U.2018.265). Tym samym uwzględniając wynik sprawy powódka poniosł koszty w wysokości 953 zł (1765 zł x 54 %), zaś pozwana w wysokości 422 zł (917 zł x 46 %). Zatem powódce należał się zwrot kosztów w wysokości 531 zł (953 zł – 422 zł), dlatego taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki (punkt I.b).

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł po myśli art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę w wysokości 220 zł, obejmującą opłatę od wniosku o sporządzenie uzasadnienia (która została zaliczona na poczet opłaty od apelacji) – 100 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej będącego radcą prawnym w wysokości 120 - ustalone zgodnie z § 2 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 w/ w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) (punkt II).

SSO Irena Dobosiewicz